

ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਾਜਵੰਤੀ ਦੇਵੀ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਜੇ

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਘੰਟੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਸੀ
ਦਿਨ ਇੰਨੀ ਦੇਰ ਨਾਲ ਲੰਘ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦਿਨ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਿਆ, ਅਤੇ

(ਬੀ) ਕੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਮੁਦਾਇਕ ਕੋਲ ਸੀ
1 ਅਕਤੂਬਰ 1955 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਕਮ
ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਤਿਆਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕਰੇਗਾ
ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਨਾ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
ਦੇ ਅੰਦਰ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਲਈ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰੇ
ਸਮਾਂ,

ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਖੋਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,
ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਫਿਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ
ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ
ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ.
ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਚੋਪੜਾ ਅਤੇ ਗੋਸਾਈਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.
ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ, -ਅਪੀਲੈਂਟਸ
ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, —ਜਵਾਬਦਾਤਾ

ਈ.ਐਸ.ਏ. 1954 ਦੀ 14-ਪੀ.

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ (1908 ਦਾ V)—ਸੈਕਸ਼ਨ 2(5),
2(6) ਅਤੇ 13(a)—ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਰਣੇ—ਫੈਸਲੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ
ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਗ ਏ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ- ਕੀ
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਰਣੇ—ਉੱਥੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ—ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਣੇ—
ਕੀ ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਲ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ -
ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ- ਕੀ ਫਾਂਸੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ
ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ
ਡਿਕਰੀ—ਸੈਕਸ਼ਨ 13— ਕੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)—
ਆਰਟੀਕਲ 261(1) ਅਤੇ
(2)—ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਲਾਜ਼— ਦਾ ਦਾਇਰਾ— ਅਰਥ ਅਤੇ

1958

16 ਜਨਵਰੀ

ਦਾ ਸਕੋਪ—ਕੀ ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਰਾਈਸ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ
ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨਾ - ਆਰਟੀਕਲ
261(3)—“ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ”—ਦਾ ਅਰਥ—ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ
ਕਾਨੂੰਨ—ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਰਾਦਾ—ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ।

ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੇ 'ਤੇ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ
24 ਜਨਵਰੀ, 1951 ਨੂੰ ਮੁਨਸਿਫ਼ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ
ਆਸਨਸੋਲ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਰਦਵਾਨ
ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੋ ਖੰਨਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ
ਮੰਡੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ । ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ
ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ । ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ
ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਸਨਸੋਲ
ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਆਸਨਸੋਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੀ
ਅਦਾਲਤ. ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਚ ਅਪੀਲ
ਕੀਤੀ ਸੀ ।

ਬਹੁਮਤ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ (ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਚੋਪੜਾ, ਜੇ.ਜੇ.)।—

(1) ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਹੈ
ਜੋ ਕਿ ਜਨਵਰੀ, 1951 ਦੌਰਾਨ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ
ਸਵਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਫਰਮਾਨ ਫਰਮਾਨ ਹੈ
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

(2) ਉਹ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(5) ਅਤੇ 2(6) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ
ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ 1948 ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਏਕੀਕਰਨ 'ਤੇ, ਦੇ ਨਿਰਣੇ
ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਦੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਸਨ
ਉਸ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੀਆਂ
ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਰਣੇ ਵਜੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ
ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੀ
ਰਾਜ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਸੀ
ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ
ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਿਹਾ । ਪੈਪਸੂ ਦਾ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਰੰਭ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਰਿਹਾ ਜੋ ਇਸ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ
ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਕਾਨੂੰਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਕਸਾਰ
ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ।

(3) ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 1950, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ 26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਏ ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਭਾਗ ਏ ਅਤੇ ਭਾਗ ਸੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ "ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਰਣੇ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਕੋਡ ਦੇ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਗ ਏ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਨਵਰੀ, 1951 ਦੌਰਾਨ ਭਾਗ C ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਡ ਸਿਰਫ਼ ਪੈਪਸੂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਰਥਾਤ, ਧਾਰਾ 13 ਕੋਡ ਦੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਲਈ ਖੁੱਲਾ ਸੀ ਜੱਜਮੈਂਟ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ। ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਅਧੀਨ ਹਨ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ. ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕੋਡ ਦੇ 13 ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ 'ਤੇ ਉਨੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿੰਨੇ ਕਿ ਅਮਲ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ

(4) ਆਯੋਜਿਤ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ।

(5) ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 261(1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ" ਧਾਰਾ। ਆਰਟੀਕਲ 261(1) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਬੂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟਾਂ, ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੁਕਮ ਪਰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਸੰਸਦ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕਾਈਆਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ "ਪੂਰੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ" ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਜ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਨਿਰਣੇ ਦੁਆਰਾ।

(6) ਮੰਨਿਆ, ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੋ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਾਜ. ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 261(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਦੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ 12 ਅਤੇ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ,
ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਰਣਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਲਈ
ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ, "ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ" ਧਾਰਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 13(ਏ), ਕਿਵੇਂ-
ਕਦੇ, ਅੱਗੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਨਿਰਣਾਇਕ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ
ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ. "ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ" ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ
ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ
ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਜੂਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ
ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

(7) ਕਿ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧ

13(ਏ) ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਸੀ
ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ
ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 261(1) ਅਤੇ (2) ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ
ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ
ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਆਯੋਜਿਤ, ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ.-

(1) ਕਿ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
'ਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਓ
ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਕੰਮੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ (ਮੁਦਾਇਕ) ਕੋਲ ਸੀ
ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਉਹੀ.

(2) ਕਿ "ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਪੈਪਸੂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚਲੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ, ਅਰਥਾਤ ਆਰਟੀਕਲ
5, ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 261 ਦੀ ਧਾਰਾ (3)
ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹਨ
ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ, ਅਰਥਾਤ,
"ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਸਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ।

(3) ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(ਸੀ) ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪੂਰਨ ਅਯੋਗਤਾ ਫੈਸਲਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਜਿੱਥੇ ਇਸਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਹੈ। ਦੇ 26 ਨੂੰ ਜਨਵਰੀ, 1950, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਜ ਜੋ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਿਰਫ਼ ਰਲੇਵੇਂ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਸਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ। ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉਹ ਰਾਜ ਇਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਰਜਾ ਸਨ ਭਾਰਤ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 372 ਅਤੇ 375 ਵਿੱਚ। ਦ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨ ਸਨ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ. ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ, "ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜ" ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 367 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ "ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ. ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜੋ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਦੇ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ।

(4) ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951, ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਾਂਸੀ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਅਤੇ 44 ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਧਾਂ- ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ ਭਾਵੇਂ ਭਾਗ A, B ਜਾਂ C ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

1216 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ ਭਾਗ , XI]

(6) ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਠਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਗਲੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸੈਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(7) ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜੇਕਰ ਉਹ ਹਨ 26 ਜਨਵਰੀ 1950 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(8) ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 261(3) ਵਿੱਚ "ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿੱਥੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਲੈਕਸ ਫੋਰੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ- ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ. ਸ਼ਬਦ "ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ" ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਇੱਕ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਣਯੋਗ ਹੋਵੇ।

(9) ਕਿ ਇਹ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਦੇ ਆਮ ਆਬਜੈਕਟ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਨੂੰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਰਥ ਉਸ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰੋ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਸਹੂਲਤ, ਤਰਕ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸ਼ੱਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਇੱਕ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਅਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਚਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ, ਤੇ

'ਤੇ ਰਾਏ ਲਈ 21 ਦਸੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ
ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਤਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਬੈਂਚ,
ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਜੀ.ਐੱਲ. ਚੋਪੜਾ, ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ
ਗਾਸੈਨ, 16 ਜਨਵਰੀ, 1958 ਨੂੰ

ਭਾਗ , XI] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 1217

ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਐਲ. ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ
ਚੋਪੜਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ
ਸਾਹਿਬ ਮਿਤੀ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ 1954 ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
ਸ਼੍ਰੀ ਸਰੂਪ ਚੰਦ, ਸਬ-ਜੱਜ, II ਕਲਾਸ, ਅਮਲੋਹ ਨੇ ਮਿਤੀ
16 ਨਵੰਬਰ, 1953, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਡੀ.ਸੀ. ਗੁਪਤਾ
ਡੀ.ਐਸ.ਨੇਹਰਾ, ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਆਤਮਾ ਰਾਮ।
ਨਿਰਣਾ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.—ਇਹ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ (1954 ਦੀ ਈ.ਐਸ.ਏ. 14 ਅਤੇ 1954 ਦੀ ਈ.ਐਸ.ਏ. 25) ਸ਼ਾਮਲ
ਹਨ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਹੀ ਸਵਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਸ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੋਵੇਗਾ
ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ।

ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥ
1954 ਦਾ ਨੰਬਰ 44, ਇਹ ਹਨ। ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਆਦਿ ਨੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ
ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਗੌਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 1,100
ਸ਼ੰਕਰ ਆਦਿ ਮੁਨਸਿਫ਼ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ
ਆਸਨਸੋਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਰਦਵਾਨ (ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ)।
ਇਹ ਸੂਟ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਸੀ
ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਅਤੇ ਲਈ ਵੀ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੁਦਈ ਨੇ 24 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਏ
ary, 1951, ਨੇ en ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ
ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਟਾਇਰ ਦੀ ਰਕਮ. ਹੁਕਮ—ਧਾਰਕ
ਆਸਨਸੋਲ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ ਜਦਕਿ ਫੈਸਲਾ-
ਫ਼ਰਮਾਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੰਨਾ ਮੰਡੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ (ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ) ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ
ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਾਹਰ ਨਿਆਂ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ
ਪਾਇਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ
ਕੋਰਟ (ਪੈਪਸੂ ਸਟੇਟ)। ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਆਰਡਰ 21 ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ 1953 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ
6, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕਪੂਰਥਲਾ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
(ਪੈਪਸੂ) ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ. ਫਿਰ 'ਫ਼ਰਮਾਨ-ਧਾਰਕ
'ਤੇ ਫਾਂਸੀ ਲਈ ਪਾਇਲ ਕੋਰਟ 'ਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
7 ਅਕਤੂਬਰ, 1953

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ

ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਨਿਰਣਾਇਕ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਸਨਸੋਲ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਸਨਸੋਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਸੀ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕਪੂਰਥਲਾ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਸਾਬਕਾ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਹੁਣ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥ

1954 ਦਾ ਨੰਬਰ 25, ਇਹ ਹਨ। ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ. 1950,

ਚਰੰਜੀ ਲਾਈ ਨੇ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ

22 ਮਾਰਚ, 1950 ਦੇ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ

ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਕੁੰਜੀ ਲਾਈ ਬ੍ਰਿਰਜ ਲਾਈ)

ਸਬ-ਜੱਜ, ਪੁਰੀ (ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ)। ਮੁਦਈ ਨੇ ਏ

ਪੁਰੀ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਨ

ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ (ਪੈਪਸੂ ਸਟੇਟ) ਦੇ ਡੇਰੇ। ਉਪ-

ਜੱਜ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। 1,905-10-0

17 ਜਨਵਰੀ, 1951 ਨੂੰ। ਹੁਕਮ-ਧਾਰਕ

ਫਿਰ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ

ਅਤੇ 3 ਅਕਤੂਬਰ, 1953 ਨੂੰ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ

ਸਬ-ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ,

ਫਰੀਦਕੋਟ (ਪੈਪਸੂ ਸਟੇਟ)। ਨਿਆਂ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ

ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੀ

ਪੈਪਸੂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਬੈਂਚ. ਸਵਾਲ ਵਿਚਲੇ ਦੋਵੇਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹਨ,

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਭਾਵ, ਉਹ 26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਫਰਮਾਨ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟ ਏ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ (ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜ) ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ ਫਰਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਦੋਵੇਂ ਫਰਮਾਨ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (ਭਾਗ ਏ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ) ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਫਰਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲਾਗੂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੁਕਮ ਧਾਰਕਾਂ ਦਾ

ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਹ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਮੈਸਰਸ ਰਾਧੇ ਸ਼ਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਸ ਕੁਪਦਨ ਲਾਈ ਮੋਹਨ ਲਾਈ (1) ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-

“ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ
ਫਰਮਾਨ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਜਨਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਕੁਝ 'ਤੇ ਨਹੀਂ
ਅਗਲੀ ਤਾਰੀਖ। * * * *

ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ
ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ਅਸਲ-ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ। ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਏ
ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫਰਮਾਨ ਇੱਕ ਅਪੂਰਾਪਣ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੁਆਰਾ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ
ਸਕਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਮਾਮਲਾ.

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਇਹ ਨਿਆਂ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਿਛਾਖੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਰੱਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਹ ਸਕਦੀ। ਦਾ ਹੱਕ ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ।"

ਮੈਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਚਮਨ ਪਾਸਵਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਕਹੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-

“ਇਹ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਅਯੋਗਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸਦੀ ਅਵੈਧਤਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ 'ਤੇ ਵੀ, ਲਾਗੂ ਜਾਂ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਮਲ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਮਾਂਦਰੂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਨੁਕਸ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਆਰਥਿਕ ਜਾਂ ਖੇਤਰੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਹੜਤਾਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਐਸ.ਸੀ. 340

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਜਨਵਰੀ, 1951 ਦੌਰਾਨ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਵੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫੈਸਲਾ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਫਰੀਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਕੋਟ (1) ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਸੀ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਫੈਸਲੇ ਕੇਵਲ ਨਿੱਜੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ' ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ -

“ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਲੈਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਹ ਕੇਸ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਸੂਟ ('ਐਕਟਰ ਸਿਕਿਊਟਰ ਫੋਰਮ ਰੀ'), ਜੋ ਕਿ ਸਰ ਰੌਬਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਫਿਲਿਮੋਰ, (ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਖੰਡ 4 ਸੈਕਸ਼ਨ 891) 'ਸਾਰੇ ਅੰਤਰ ਦੀ ਜੜ੍ਹ 'ਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ, ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਘਰੇਲੂ, ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ'। ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖੇਤਰੀ ਹਨ, ਅਤੇ "ਵਾਧੂ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਗੈਰ-ਪਾਰਟਰ, "ਇੱਥੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਾਰਿਆਂ ਉੱਤੇ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ) taches ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਾਈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ; * * * *

(1) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 22 ਕੈਲ. 222

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਤਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੱਲਣਯੋਗ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ, ਨਿਵਾਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਵਾਸ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਜਾਂ ਜਿਹੜੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ (ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਰੋਮਨ ਅਧੀਨ ਸਾਮਰਾਜ) ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵੰਡ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਖੇਤਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਛਾਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਜਾਂ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ

ਅਦਾਲਤ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਅਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ (ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਹਰੇਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਉਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਚ ਇਹ ਸੀ

ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਾਜ਼ੀ ਹੈ

ਇੱਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬੇ

ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਵੰਡ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ "ਮੂਲ ਰਾਜ", ਅਰਥਾਤ, ਪਟਿਆਲਾ, ਜੀਂਦ, ਨਾਭਾ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਆਦਿ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਥਿਤੀ 1935/1950 ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲੀ। 1947 ਵਿੱਚ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸੰਸਦ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ "ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਇੰਡੀਆ" ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੰਕਸ਼ਨ ਇੰਡੀਅਨ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਭਾਰਤੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੇ। ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਜੋ ਵੀ ਰੁਤਬਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਤੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਫਿਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਨਿਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਮੇਤ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ। ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਫਿਰ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਸੰਧੀ 'ਤੇ 5 ਮਈ, 1948 ਨੂੰ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਟਿਆਲਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਉਕਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣਗੇ।

ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ
ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਵਾਲੇ ਸਿਵਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ
ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਬਰਤਾਨਵੀ ਭਾਰਤ ਲਾਗੂ ਸੀ।
ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹਾਲ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਆਸਤ ਦਾ ਸੀ
1908 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ "ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਇੰਡੀਆ" ਦੇ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ
ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

15 ਅਕਤੂਬਰ, 1940 ਨੂੰ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦਾ ਐਕਟ V) ਉਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਗਠਨ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਡੀ.

1908, ਏਕੀਕਰਣ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਪਰਿਵਰਤਨ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋ ਗਿਆ।

ਉਹ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਕਦੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਅਤੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ, ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੇਧਾਂ. ਹੁਣ 1948 ਵਿੱਚ,

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੂਲ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ

ਭਾਰਤੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਨਿਰਣੇ, — ਸੈਕਸ਼ਨ 2(5) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(6) ਦੁਆਰਾ; ਅਤੇ

ਧਾਰਾ 13 ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ

ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਦੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 13, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਜੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਰਾਜ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। , ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਸਰਸ ਰਾਧੇ ਸ਼ਾਮ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਵੀ. ਮੈਸਰਸ ਕੁੰਦਨ ਲਾਈ ਮੋਹਨ ਲਾਲ (1)।

(1) 1956 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 270.

ਭਾਗ , XI]

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

1225

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ

ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਫਿਰ 26 ਜਨਵਰੀ 1950 ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਫਰਮਾਨਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਮੰਨਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਸਨਸੋਲ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਅਦਾਲਤਾਂ (ਪੀਡੀਆਰਟੀ ਏ ਰਾਜ) ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਖੇਤਰ (ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜ) ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਪੈਪਸੂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ (ਆਰਟੀਕਲ 261) ਦੇ "ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ" ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਨਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ। ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 261 ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ 'ਤੇ ਉਨੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹਨ ਜਿੰਨੇ ਕਿ ਅਮਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਥੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(ਏ) ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨਾਲ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ
ਜੋ ਕਿ ਜਨਵਰੀ, 1951 ਦੌਰਾਨ ਲਾਗੂ ਸਨ, ਜਦੋਂ
ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ
ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਸੰਘ ਹੈ। ਰਾਜ ਅਤੇ
ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।
ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਿਛਲੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੇ
ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਭਾਗ ਏ ਅਤੇ ਭਾਗ ਸੀ ਰਾਜਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਫ਼ਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ (ਆਰਟੀਕਲ 5). ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਭਾਗ XI ਵਿੱਚ ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜ। ਧਾਰਾ 245 ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰ. ਅਨੁਛੇਦ 246. ਇਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਤਿੰਨ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਅਤੇ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ VII ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧੀਨ
 ਇਹ ਸੂਚੀਆਂ ਸੰਸਦ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ
 ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਗਿਣੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ
 ਸੂਚੀ (ਸੂਚੀ I) ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਕੋਲ ਹਨ
 ਅੰਕਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ
 ਰਾਜ ਸੂਚੀ (ਸੂਚੀ II) ਵਿੱਚ। ਦੋਵੇਂ ਸੰਸਦ
 ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ
 ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ (ਸੂਚੀ III) ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋ ਤੌਰ 'ਤੇ
 ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ
 ਉਪਬੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣਗੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ
 ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ। ਹੁਣ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ (ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੀ
 ਆਈਟਮ 3) ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਦੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ 12 ਅਤੇ 13
 ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਪੜ੍ਹੀ-

" 12 . ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਸਹੁੰਆਂ; ਦੀ ਮਾਨਤਾ
 ਕਾਨੂੰਨ, ਜਨਤਕ ਐਕਟ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ, ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ।

13. ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸਮੇਤ
 ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
 ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ।

ਭਾਗ , XI]

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

1227

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
 ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, "ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲਿਆਂ" ਅਤੇ "ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ" ਦੀ
 ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਨੇ "ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਰਣੇ" ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੱਸੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਇਹ
 "ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲਿਆਂ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ
 ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਹੁਣ, ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਹੁਣ ਭਾਗ A ਰਾਜ ਬਣਾਉਣ
 ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਉੱਥੇ ਲਾਗੂ ਸਿਵਲ
 ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। . ਧਾਰਾ 372(1) ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ
 ਕਾਨੂੰਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇੱਥੇ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ
 ਆਰਟੀਕਲ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵ-
 ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਕਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ

ਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ (ਸ਼ਿਵ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ
ਵਿੰਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (1) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ
ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵੀ ਲਾਗੂ ਰਿਹਾ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ.

ਆਰਟੀਕਲ 372(2) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ. ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ
26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਨੂੰ ਅਡੈਪਟੇਸ਼ਨ ਆਰਡਰ,
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਉਣਾ, ਪਰ ਇਸ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ
ਕੋਈ ਅਨੁਕੂਲਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਿਵਲ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, 1908 (ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ) ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ
1(3) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਇਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਨੁਕੂਲਨ
ਆਰਡਰ ਨੇ "ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ [ਸੈਕਸ਼ਨ 2(5)] ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1953 SC 394.

1228

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

ਭਾਗ , XI]

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, "ਰਾਜ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 2(21) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ,
ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ-

STATE ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ A ਰਾਜ ਜਾਂ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ C
ਰਾਜ, ਅਤੇ 'ਰਾਜਾਂ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
ਭਾਗ A ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਭਾਗ C ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ।"

ਸੈਕਸ਼ਨ 2(5) ਇੱਕ "ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ" ਨੂੰ ਅਰਥ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਜੋ
ਦਾ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ
ਰੂਪਾਂਤਰਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਇਆ
ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣੇ ਸਨ
ਭਾਗ A ਅਤੇ ਭਾਗ C ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ "ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਰਣੇ" ਵਜੋਂ
ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ
ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 13। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 43
ਅਡਾਪਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਕਾਨੂੰਨ (ਸੋਧ) ਆਰਡਰ, 1950, ਪਰ 26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਤੋਂ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ। ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਸੈਕਸ਼ਨ 43 ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

“ਕੋਈ ਵੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਇਆ-

(a) ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ, ਜਾਂ

(ਬੀ) ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ

ਇੱਕ ਰਾਜ ਜਾਂ ਭਾਗ C ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿਸ ਨੂੰ

ਫਾਂਸੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਨਾ ਵਧਾਇਆ, ਜ

(c) * * *

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ

ਇਸ ਨੂੰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਇੱਥੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮਿਉਟਾਟਿਸ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਪੈਪਸੂ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਧਾਰਾ, ਫਿਰ ਇਹ ਭਾਗ A ਅਤੇ ਭਾਗ C ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ

ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ,

ਭਾਗ , XI]

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

1229

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ

ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਅਧੀਨ

ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਨਵਰੀ, 1951 ਦੇ

ਦੌਰਾਨ ਪਾਰਟ ਏ ਅਤੇ ਪਾਰਟ ਸੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ

ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉੱਥੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ

ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ

ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ

ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ. ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ

ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ

ਇਹ ਅਮਲ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ

1951 ਦੇ ਐਕਟ I, II ਅਤੇ III, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਅਤੇ ਕੁਝ

ਹੋਰ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟਾਂ ਨੂੰ ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

1951 ਦੇ ਐਕਟ II ਦੁਆਰਾ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ

(ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ) ਨੂੰ ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।
 ਸੈਕਸ਼ਨ 1(3) ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਸੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਧਾਰਾ 2(21) ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 43 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ
 ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹਿੱਸਾ। ਅਸੀਂ ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਇਹਨਾਂ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ 1951 ਦੇ ਐਕਟ III ਦੁਆਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਆਇਆ ਸੀ ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਵਿਚ ਫੋਰਸ, ਅਤੇ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੁਣ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਦਾ ਐਕਟ II 1951, ਸੰਭਾਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਾਖੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੁਆਰਾ) ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ। ਦ ਸਵਾਲ.. ਹੁਣ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

1230

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ ਭਾਗ ,

XI]

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
 ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 1 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤੱਥ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ. ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਭਾਰਤ ਵਜੋਂ ਏ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਸੰਘ ਇੱਕ ਸੰਘ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਏ ਏਕਤਾ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪੱਖਪਾਤ। ਸੰਵਿਧਾਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਭ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਰਾਜ ਬਰਾਬਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕਾਈਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਏ ਏਕਤਾ ਸਰਕਾਰ ਅਕਸਰ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਦਾ ਖੇਤਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਏ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ ਸਾਡੇ ਵਰਗਾ ਸੰਘ ਜਿੱਥੇ ਵੱਖਰਾ ਵਿਧਾਨ ਹੋਵੇ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਹਰੇਕ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕਾਈਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ. ਇਹ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਨੂੰ "ਵਿਦੇਸ਼ੀ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਨਿਰਣਾ" ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ (ਵੀਡੀਓ ਆਈਟਮਾਂ 12

ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਦੇ 13)। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹੈ,
 ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ
 ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ
 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫਰਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
 ਉਸੇ ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਿੱਚ
 ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ
 ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਉਸ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ
 ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ
 ਭਾਰਤ ਨੂੰ "ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫਰਮਾਨ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
 ਇਸ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਜੇਕਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ
 ਇਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
 ਰਾਜਾਂ, ਫਿਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਥਾਂ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ
 ਯੂਨੀਅਨ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ।

ਭਾਗ , XI]

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

1231

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
 ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ
 ਇੱਕ ਕੰਪੋਨੈਂਟ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ "ਵਿਦੇਸ਼ੀ
 ਫੈਸਲੇ" ਅਤੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 261(2) ਸਿਰਫ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਇਹ
 ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਭਾਵੇਂ ਸੰਘ ਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ,
 ਸਾਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।
 ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਦੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ 12 ਅਤੇ 13 ਸਮਾਨ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ
 ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-
 ਨਾਲ ਪੈਪਸੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵੇਂ
 ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਦੌਰਾਨ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕਸਾਰ ਹਨ
 ਜਨਵਰੀ, 1951, ਭਾਗ ਏ ਅਤੇ ਭਾਗ ਸੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ
 ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਰਣੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
 ਜਦੋਂ ਪੈਪਸੂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਿੱਚ
 ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਇਸ ਦਿਰਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਯਮਾਂ
 ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ
 ਇਹ, ਨਿਯਮ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ
 ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਝੁਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ
 ਫਰੀਦਕੋਟ (1)]।

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦੂਜੇ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ
 ਫਰਮਾਨ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ
 ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ
ਭਾਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦਾ। ਵਿਚ ਡਾਇਸੀ
"ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ" 'ਤੇ ਉਸਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗ੍ਰੰਥ
ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ
ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾ ਆਇਆ ਹੈ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਰਸ਼, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਹੀਂ ਹੈ
ਚੇਸ਼ਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਿਤਾਬ. ਉਸ ਕੋਲ
ਪੰਨਾ 788 (ਤੀਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ) 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(1) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 22 ਕੈਲ. 222.1232

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ-

ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ

1232

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

ਭਾਗ , XI]

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ

ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

“ਇਹ ਕੁਝ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਕੌਮੀਅਤ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ,

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਜ਼ਰੂਰ ਬਾਹਰ ਹੈ

ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ

ਆਧੁਨਿਕ ਜੀਵਨ. ਜਨਤਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਸਭ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਪਰ

ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਤੱਤ. * * *

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਵਿਹਾਰਕ ਹੈ

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ. ਏ

ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪਰਜਾ ਤਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਾ ਰਿਣੀ ਹੈ, ਪਰ

ਇਹ ਤੱਥ ਇਕੱਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ

ਇੰਗਲੈਂਡ।”

ਪੰਨਾ 780 'ਤੇ ਚੇਸ਼ਾਇਰ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੱਸੀ ਹੈ

ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ-

“ਜੇਕਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਏ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ

ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ

“261(1) ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ
ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਦੇ ਜਨਤਕ ਐਕਟ, ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ
ਰਾਜ।

(2) ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ
ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਐਕਟ, ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ
ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ
ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ.

(3) ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ
ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਤਰ.

1234

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ ਭਾਗ ,

XI]

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਧਾਰਾ 261(3) ਸਾਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 43, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੈ
ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 261(1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਨ
ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ" ਧਾਰਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਆਰਟੀਕਲ 261(1) ਸਿਰਫ਼ ਸਬੂਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ
ਹੈ। ਉਪ
ਧਾਰਾ (2) ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਲੇਟਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਸਬੂਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਐਕਟਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ,
ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ। ਇਹ
ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੁਕਮ। ਇਹ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ
ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਇਹ ਸੀਮਾ ਹੈ
ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਹਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਊਟੀ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ
ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ। ਜੇ ਇਹ ਸਨ

ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਦਾ ਹਰ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਿੱਟਾ

ਮੇਰਾ ਮਨ ਧਾਰਾ 245 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ। ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕਾਈਆਂ

ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ 'ਤੇ

ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ

ਰਾਜ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ

ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਮਾਮਲੇ

ਹੋਰ ਰਾਜ. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ

ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ। ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ

ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਹੈ

ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ■

ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਭਾਗ , XI]

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

1235

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ

ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਨੁਛੇਦ 261(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਦੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ 12 ਅਤੇ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 13(ਏ), ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਰਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਧਾਰਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 13(ਏ), ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅੱਗੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਨਿਰਣਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨੂ ਮੇਰੇ

ਮਨ ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਈ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਏ

ਫਰਮਾਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ

ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਮਾਨਤਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 4 ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮ ਨਿਯਮ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਨਾਲ ਉੱਚਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ

ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਜਿੱਥੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ

ਸਟੈਚੂਟਰੀ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕ੍ਰਾਫੋਰਡ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ

ਕਿ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ
 ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਨਾਲ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
 ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
 ਇੱਕ ਉਲਟ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਕੁਝ ਸੰਕੇਤ. ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ
 ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
 ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਲਈ, ਸਹਾਇਤਾ
 ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਮੰਗਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
 ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਲਾਜ਼ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਭਾਰਤੀ ਫੈਸਲਾ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ
 ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ- ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਧਾਰਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ
 ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

1236

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

ਭਾਗ , XI]

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
 ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਵਿਲਿਸ ਆਨ ਕੰਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨਲ ਲਾਅ (1936 ਐਡੀਸ਼ਨ) ਪੰਨਾ 454 ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ
 ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ
 ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ-

"ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ' ਧਾਰਾ ਹੈ
 ਇੱਕ ਭੈਣ ਰਾਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ
 ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਰਣੇ ਦੇ. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ
 ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਹਨ
 ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਨਿਯਮ. ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
 ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਲਾਜ਼ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ
 ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਰਣੇ. * * *

* * *

ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਹੋਏ ਫੈਸਲੇ ਏ
 ਰਾਜ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ
 ਕਿ ਉਹ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ
 ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਣ, ਪਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
 ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਕ੍ਰੈਡਿਟ, ਵੈਧਤਾ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
 ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜੋ ਹੋਣਗੀਆਂ
 ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ
 ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ.

ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ਼
 ਸਬੂਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਏ
 ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਨਿਯਮ। ਦਾ ਨਿਰਣਾ
 ਇੱਕ ਰਾਜ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ "ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ। ਇੱਕ ਭੈਣ ਰਾਜ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ
 ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰੋ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਨਿਰਣਾ ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਰਣੇ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਵੱਧ ਹੋਰ ਰਾਜ
ਰਾਜ ।"

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪੰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
455-56 ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਤਾ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-

ਭਾਗ , XI]

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

1237

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

“ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ
ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਉੱਤੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ । * * *

• ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਇਹ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ
ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ * * * ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਤਾਂ
ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਨਿਵਾਸ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ
ਸਹਿਮਤੀ, ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਕੇ,
* * * * ਜੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ,
ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ
ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । * * * *
ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਾਜ ਹੈ
ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ *
* * *

ਜਦੋਂ ਏ

ਭੈਣ ਰਾਜ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਬਚਾਅ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਖੰਡ 31 ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਹੈ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ-

“ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ
ਜਾਇਜ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਜੋ
ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ, ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਵਿਅਕਤੀ . . ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਏ
ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ

ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
 ਰਾਜ। ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਾਰਟੀ
 ਨਿਰਣਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
 ਰਾਹਤ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ * * * * *
 ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਦੇ ਪਾਠ
 ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ
 ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ
 ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭੈਣ ਰਾਜ ਦੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮਹਾਂਦੋਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
 ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚਾਹਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ
 ਇਸ ਦੇ ਪਾਠ।" (ਧਾਰਾ 549।)

1238

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ ਭਾਗ ,

XI]

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
 ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਰਟਨ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ (1905 ਐਡੀਸ਼ਨ) ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰੰਥ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ
 ਸਥਿਤੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਹੈ-

*

* * *

ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਸੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
 ਲਈ ਇੱਕ ਭੈਣ ਰਾਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ
 ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਜਾਂ ਕੁਝ ਦੇ ਅੰਦਰ
 ਪੋਖਾਧੜੀ ਲਈ ਸੀਮਾਵਾਂ ਪਰ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕਰਦਾ ਹੈ
 ly ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕੋ
 ਆਧਾਰ ਜੋ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
 ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ (ਸੈਕਸ਼ਨ 654) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਇਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ
 ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ
 ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭੈਣ ਰਾਜ ਦਾ ਨਿਰਣਾ
 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ
 ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ * * *
 ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਨਿਰਣਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੈ
 ਵੈਧਤਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
 ਇੱਕ ਗੈਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ
 ਨਿਵਾਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ
 ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ
 ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਜ ਨੱਥੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
 ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ
 ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ 'ਤੇ (sec
 tion 660)।

ਵਿਲੋਬੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀ
 ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਹੈ-

“ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੋਕੋ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ
ਨਿਰਣਾ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਭਾਗ , XI]

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

1239

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ
ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ
ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਅੰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਚ
ਅਮਰੀਕਾ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ
ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਧਾਰਾ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ
ਵਿਲਿਸ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪੰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਹੈ
456 ਅਤੇ 457 ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਲਈ ਵੀ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ
ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ
ਇਸ ਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਵਿਲਿਸ ਦੀ ਰਾਏ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਇਹਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸਥਿਤੀ
ਅਤੇ

ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤ ਦੇ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ

ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ. ਸਮੀਕਰਨ

ਅਨੁਛੇਦ 261(2) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ "ਕਾਨੂੰਨ" ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ
ਸਿਧਾਂਤ ਵਜੋਂ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਣਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ" ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਗੋਪਾਲਨ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ

(1)। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1950 ਈ.ਸੀ. 27.

1240

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ ਭਾਗ ,

XI]

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(ਏ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 261(1) ਅਤੇ (2) ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 'ਮੁਕੱਦਮੇ' ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਧਾਰਾ 13 ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਲਾਜ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। .

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਸੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਗੁਣ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਕੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਰਿਮਾਂਡ ਲਵਾਂਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਨਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ।

ਚੋਪੜਾ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੱਜ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਲ.ਗੋਸਾਈ, ਜੇ. ਗੋਸਾਈ . ਜੇ.—ਇਹ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ [ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ 1954 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 14 (ਪੀ) ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ 1954 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 25 (ਪੀ)] ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਈ 21 ਨੂੰ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਅੱਗੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਦਸੰਬਰ, 1955 ਦੇ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਆਈ.ਐਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਲਈ ਉਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ.

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ, ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਏ

24 ਜਨਵਰੀ, 1951, ਭਾਵ 26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਨੀ ਡਿਕਰੀ।
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ,

ਭਾਗ , XI]

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

1241

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਈ
ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ
ਬੀ ਰਾਜ। ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਆਸਨਸੋਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਰਦਵਾਨ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ
ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਖੰਨਾ ਮੰਡੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਫਰਮਾਨ ਇਕਦਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਇਲ (ਪੂਰਵਲੇ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ
ਸੀ, ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਪਸੂ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਸਨਸੋਲ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇੱਕ
ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।
ਰਾਜ ਅਤੇ ਉਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ
7 ਅਕਤੂਬਰ, 1953 ਨੂੰ, ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ
ਕੀਤੀ। ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ
ਫਰਮਾਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਦੀ ਅਮਲਯੋਗਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ
ਆਲੀਆ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ-

(1) ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
ਆਸਨਸੋਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਅਤੇ
ਇਸ ਲਈ ਸਾਬਕਾ ਧਿਰ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ
tion ਅਤੇ ਇੱਕ nullity; ਅਤੇ

(2) ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੂੰ
ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ।

ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚਿਰੰਜੀ ਲਾਲ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਕੁੰਜ ਲਾਲ-ਬਿਰਜ ਲਾਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।
ਪੁਰੀ (ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ) ਵਿਖੇ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ। ਦ
ਮੁਦਈ ਪੁਰੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਦੇ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ। ਫਰਮਾਨ
ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਸਾਬਕਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ 2,194-2-0 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਸੀ
ਇਹ ਫਰਮਾਨ 17 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
1951, ਭਾਵ, 26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਿਤੀ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951, ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ. ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਨੇ ਇੱਕ ਤਬਾਦਲਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਵਿੱਚ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

1242

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ ਭਾਗ ,

XI]

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਵਿਚ ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ ਉਸ ਅਦਾਲਤ. ਦੋਵਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 261(3)। ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਦੋਵੇਂ ਕੇਸ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਦੇਰ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ-ਦੋਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ ਜੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਸ੍ਰੀ ਦਲੀਪ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ, ਮਲੋਰਜੀ ਰਾਏ ਨਰ ਸਿੰਘ ਰਾਓ ਬਨਾਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਕਰ ਸਰਨ (1), ਪ੍ਰੇਮਚੰਦ ਬਨਾਮ ਦਾਨਮਲ (2), ਫਰਮ ਸ਼ਾਹ ਕਾਂਤੀਲਾਲ ਬਨਾਮ. ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਭਾਰਤ (3), ਰਾਮਕਿਸ਼ਨ ਵਿ. ਹਰਿਮੁਖਰੈ (੪), ਅਤੇ ਸੁਬਾਰਾਯਾ ਸੇਟੀ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਵਿ. ਪਲਾਨੀ ਚੇਟੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ (5), ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ques ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪੈਪਸੂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਬਿਨਾਂ ਹਿੱਸਾ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ, ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੱਲਣਯੋਗ ਵਿੱਚ ਸਨ. ਸ੍ਰੀ ਡੀ.ਐਸ. ਨੇਹਰਾ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ- ਧਾਰਕ, ਭਗਵਾਨ ਸ਼ੰਕਰ ਬਨਾਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰਾਜਾ ਰਾਮ (6), ਚੁਨੀਲਾਲ ਕਸਤੂਰਚੰਦ ਵੀ. ਡੁੰਡੱਪਾ ਦਮੱਪਾ (7) ਫਰਮ ਲੂਨਾਜੀ ਵੀ. ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ (8), ਮੇਹਰੂਨਿੰਸਾ

(1) ਏਆਈਆਰ 1955 ਸਾਰਾ। 490.

(2) ਏਆਈਆਰ 1954 ਰਾਜ। 4.

- (3) 1954 ਕੈਲ. 67.
- (4) 1955 ਨਾਗ 103.
- (5) ਏਆਈਆਰ 1952 ਮਾਈਸ 69.
- (6) AIR 1951 Bom. 125 (F.B.)
- (7) ਏਆਈਆਰ 1951 ਚੰਗਾ। 190.
- (8) ਏਆਈਆਰ 1953 ਐਮ.ਬੀ. 225

ਭਾਗ , XI]

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

1243

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

v. ਵੈਂਕਟ ਮੁਰਲੀ (1), ਡੀ.ਸੀ. ਮਸ਼ੀਨ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸਈਅਦ ਜਹਾਂਗੀਰ (2), ਰਾਧੇ-ਸ਼ਿਆਮ ਬਨਾਮ ਫਰਮ ਸਵਾਮੀ ਮੋਦੀ ਬਾਸਦੇਵ ਪ੍ਰਸਾਦ (3) ਅਤੇ ਮੁਰਾਰੀ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਫਰਮ ਭਗਵਾਨਦਾਸ ਗੁਰਦਿਆਲ (4) ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਪਰ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਮੁਰਾਰੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਿੱਖੇ

ਲਾਲ ਵੀ. ਫਰਮ ਭਗਵਾਨਦਾਸ ਗੁਰਦਿਆਲ (4), ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ

ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦਾ ਅਮਲ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ. ਮੁੱਖ

ਸ਼੍ਰੀ ਦਲੀਪ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਨਿਰਧਾਰਨ

ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਪਿਛਾਖਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 261

ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਪੂਰਵ-ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼

ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸ਼੍ਰੀ ਨਹਿਰਾ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੇਸਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਤਰੀਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ

ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤਰੀਕ ਨੂੰ

ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ

ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤੱਤ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ

ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ। ਮੁਰਾਰੀ ਲਾਲ ਵਿਚ

v. ਫਰਮ ਭਗਵਾਨਦਾਸ ਗੁਰਦਿਆਲ (4), ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼

ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 261 ਪ੍ਰੋ

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਏ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ

ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ

ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵੀ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ

ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੱਦ.

1. ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 ਅਕਤੂਬਰ 184.

2. ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1953 ਅਕਤੂਬਰ 19.
3. ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1953 ਰਾਜ. 204.
4. ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 ਜੇ ਅਤੇ ਕੇ (ਐਫ.ਬੀ)

1244

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

ਭਾਗ , XI]

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ
ਲਗਭਗ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰੀਖਣ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ
ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਕੇਵਲ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ
ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਪਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਜੋ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ
ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਯਾਨੀ 26
ਜਨਵਰੀ, 1950, ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣਯੋਗ ਹਨ
ਹੋਰ ਰਾਜ. ਪੰਨਾ 281 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ
ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਧੇਸ਼ਿਆਮ-ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਵਿ. ਕੁੰਦਨ-
ਲਾਲ-ਮੋਹਨਲਾਲ (1), ਵੀ ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹਨ।
ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਹਨ
26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਆਰਟੀਕਲ 1-

(1) ਭਾਰਤ, ਯਾਨੀ ਭਾਰਤ, ਇੱਕ ਸੰਘ ਹੋਵੇਗਾ
ਰਾਜਾਂ ਦੇ.

(2) ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
ਰਾਜ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹੋਣਗੇ
ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦੇ A, B ਅਤੇ C ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਸਮਾਸੂਚੀ, ਕਾਰਜ - ਕ੍ਰਮ.

(3) * * * *

ਆਰਟੀਕਲ 5 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ: -

"ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ,
ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਦਾ ਖੇਤਰ ਅਤੇ-
(a) ਜਿਸਦਾ ਜਨਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ;
ਜਾਂ

(1) 1956 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 270 (F.B.)

ਭਾਗ , XI] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 1245
ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

(ਬੀ) * * *

(c) * * *

ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ।"

ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਇਹ ਦੋ ਲੇਖ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ
ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ
ਕੇਸ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੋਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨ
ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਸਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਸਨ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ.

ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਰਥਾਤ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੂਜਾ
1954 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 14(ਪੀ), ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਸਨ
ਭਾਗ A ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਸਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ
'ਤੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਉਸੇ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ
ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਦੋਂ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਸਿਰਫ ਤੱਥ
ਕਿ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਜੋ ਕਿ
ਹੁਣ ਨੱਥੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ 'ਤੇ ਸੀ
ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਮਿਤੀ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ
ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ।
ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਕੰਮੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਵਿੱਚ
1954 ਦੀ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਸੈਕਿੰਡ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 25 (ਪੀ) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੂਜਾ ਕੇਸ, ਡਿਕਰੀ ਦੇ
ਪਾਸ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਕਿਵੇਂ ਕਦੇ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 5 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਖੇਤਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 1 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਡਿਕਰੀਜ਼ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ nullities ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ.

1248

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

ਭਾਗ , XI]

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ

ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪੁਰਾਣੇ ਇੰਦੌਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਅਮਲਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਫ਼ਰਮਾਨ 17 ਫਰਵਰੀ, 1948 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ 10 ਜਨਵਰੀ, 1951 ਨੂੰ, ਭਾਵ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ., ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪੰਨਾ 281 ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ। ਦ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਭਾਗ-ਵਾਨ ਸ਼ੰਕਰ ਵੀ. ਰਾਜਾਰਾਮ ਬਾਪੂ ਵਿੱਠਲ (1), ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਹੈ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੋਲਾਪੁਰ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟੀ ਅੱਕਲਕੋਟ। ਅੱਕਲਕੋਟ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਸੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਫੋਰਸ ਜਦੋਂ ਅੱਕਲਕੋਟ ਰਲੇਵਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ. ਵਿਲੱਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਏ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਦਾਲਤ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤ, ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਜਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਕਲਕੋਟ ਬਣ ਗਿਆ ਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ, ਉੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਅੱਕਲਕੋਟ ਵਿਖੇ ਫਾਂਸੀ। ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਹਾਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1951 ਚੰਗਾ.125.

ਭਾਗ , XI]

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

1249

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

(1), ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਫਰਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ
ਲੂਨਾਜੀ ਨਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਚਰਨ (2), ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਵੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ
ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਸੰਵਿਧਾਨ. ਦਰਅਸਲ, ਸਾਰੇ ਕੇਸ
ਫਰਮਾਨਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਦਾਅਵਾ ਉਹ ਕੇਸ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਸਨ
ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਨ
ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸੀ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ
ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਏ
ਰਾਜ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਰਮਾਨਾਂ ਦਾ ਅਮਲ ਸੀ
ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੀ
1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਅਤੇ ਜੋ ਬਣ ਗਿਆ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜ।
ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਰਿਵਰਸ ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਤਰ ਹੈ
ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।
ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ
ਜਿੱਥੇ ਲਾਗੂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਭਰ ਵਿੱਚ
ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(45) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਸੂਬੇ
(1897 ਦਾ X) ਜਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਗ A ਰਾਜ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ. ਇਹ (ਫਰਮਾਨ ਸੀ
ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਚੱਲਣਯੋਗ ਹੈ।
ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਜੱਦੀ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਅਤੇ
ਉਹ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਗਏ
ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ "ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੀ। ਵਿੱਚ

ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਉਪਬੰਧ
ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਜੋ ਸੀ

(1) ਏਆਈਆਰ 1955 ਐਮ.ਬੀ. 1.
(2) ਏਆਈਆਰ 1953 ਐਮ.ਬੀ. 225.
1252 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ ਭਾਗ , XI]

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ
ਕਿਤੇ ਵੀ ਚੱਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ
ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਰਥਾਤ, "ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ
ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ।

(2) ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(c)
ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ
ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਜਿੱਥੇ
ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ
ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ. ਕੋਈ ਵੀ
ਨਿਰਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਦੁਆਰਾ ਉਚਾਰਿਆ ਗਿਆ
ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਪੂਰਨ ਅਯੋਗਤਾ ਫੈਸਲਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਇਹ ਸਿਰਫ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਅਤੇ ਸਿਰਫ
ਖਾਸ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਹੈ। 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸ.
1950, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਆਇਆ
ਫੋਰਸ ਅਤੇ ਰਾਜ ਜੋ ਇੱਥੇ ਸਨ
ਸਿਰਫ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ
ਇਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਿਆ
ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ
ਜਿਹੜੇ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ੇ ਸਨ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ. ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 372 ਅਤੇ 375 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ
ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ
ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ
ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲਟਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾਏ ਏਆਮ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ.

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ।
ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ, "ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜ" ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ
ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। "ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜ" ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 367 ਦੀ ਧਾਰਾ (3)
ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

'ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਜ
ਭਾਰਤ ਨਾਲੋਂ।"

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ
ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਜ
ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ
ਦੇ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਲਈ
ਰਾਜ ਅਤੇ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਦਾ
ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਨੂੰ ਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ
ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਨਿਯਮ
ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦਾ ਨਿਰਣਾ।
ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਰਟੀਕਲ 261 ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(3) ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੀ
1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ,
ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ,
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ
ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਰਾਹ ਵਿੱਚ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(4) ਡਾਇਸੀ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਇ 12 ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 68
ਕਾਨੂੰਨ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ-
"ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ
ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ
ਹੈ

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਪਹਿਲਾ ਕੇਸ।—* * * *

ਦੂਸਰਾ ਕੇਸ।—ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਹੈ।
ਵਿਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ
ਕਾਰਵਾਈ, ਅਜਿਹਾ ਵਿਸ਼ਾ ਜਾਂ ਨਾਗਰਿਕ
ਦੇਸ਼.
ਤੀਜਾ ਕੇਸ।—* * * *

ਚੈਸ਼ਾਇਰ ਨੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇੰਟਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ
ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡਾਇਸੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਰ ਵੇਸਟ-
ਉਸਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੰਨਾ 400 'ਤੇ ਝੀਲ ਅਤੇ
ਸਮਿਥ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੰਨਾ 422 'ਤੇ ਬੰਦ ਹਨ
ਡਾਇਸੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ.

(5) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਧਾਂ
ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 43 ਅਤੇ 44 ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ
ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ
ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਭਾਵੇਂ ਭਾਗ ਏ,
B ਜਾਂ C ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ en
ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ। ਇਹ ਇੱਕ ਖੂਹ ਹੈ-
ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ
ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਮ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਰਥ ਉਹ ਇਰਾਦਾ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ
ਸਹੂਲਤ, ਤਰਕ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ
ਸੰਦੇਹਪੂਰਨ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਅਸੁਵਿਧਾ ਅਤੇ ਕਠਿਨਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ.

ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ 31 ਮਾਰਚ, 1951 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਇਹ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਬੇਤੁਕੇ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਅਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ।

ਮੇਰੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਕੋਪ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਜੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਨਿਕੰਮੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ) ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਨਿਰਣਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਦ

ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ

ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਸਮਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਫਰਮ ਗੌਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ
ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਸੈਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਾ ਬਿੰਦੂ

ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਗਭਗ ਇਕਮਤ ਹਨ। (ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ ਏਟੀਆਪੁਰਮ ਦਾ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰ ਬਨਾਮ ਚਿਦੰਬਰਮ ਚੇਟੀ (1), ਜਗਨਨਾਥ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵਨਾਰਾਇਣ (2), ਨਾਥਨ ਬਨਾਮ ਸੈਮਸਨ (3), ਸ਼ਿਓ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮਕਰੰਦ ਸਿੰਘ। (4), ਅਤੇ ਮੂਸਾ ਜੀ ਲੁਕਮਾਨ ਜੀ ਵੀ. ਦੁਰਗਾ ਦਾਸ (5)।

ਉਪਰੋਕਤ ਜੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੇ
ਫੈਸਲੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਹਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਉਸੇ 'ਤੇ ed. ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹਨ
ਖਰਚਿਆਂ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।
ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਪੰਨਾ ਨੂੰ 1246, 1247, 1250, 1251, ਪੜ੍ਹੋ ਨਾ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਅਨੁਵਾਦ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਮਨੀਸ਼ ਨਾਗਰ

ਅਨੁਵਾਦਕ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ
ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.
ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ DASSI, - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਅਪੀਲੈਂਟ
ਬਨਾਮ
ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਪੂਰ, - ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1957 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 495.

1958

28 ਜਨਵਰੀ

ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ (1956 ਦਾ X X X) - ਧਾਰਾ 14 -
ਲਾਗੂਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ - ਹਿੰਦੂ ਵਿਧਵਾ - ਦੁਆਰਾ ਤੋਹਫ਼ਾ, ਵਿੱਚ
ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦਾ ਪੱਖ — ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਨੀ ਦੀ ਮੌਤ — ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ — ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ — “ਤੋਹਫ਼ਾ” — ਦਾ ਮਤਲਬ — ਕੀ
ਕੋਈ ਤੋਹਫ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

(1) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 43 ਪਾਗਲ. 675 (F.B)

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1937 ਚੰਗਾ. 19.

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1931 ਚੰਗਾ. 252 (F.B.)

(4) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1935 ਅਵਧ। 358 (F.B.)

(5) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1946 ਲਾਹ. 57 (F.B.)

